

JOKKMOKKS KOMMUN

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL

Sammanträdesdatum

Samhällsbyggarnämnden

2021-11-04

Samhällsbyggarnämndens möten sker bakom stängda dörrar

Mötet ajourneras: Kl. 17:30-17:33

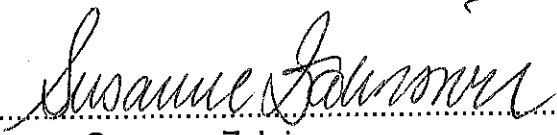
Plats och tid: Sammanträdesrum Sessionssalen plan 3, Kommunhuset Jokkmokk
Kl. 17:00-18:00Beslutande ledamöter: Torbjörn Lindgren (S) ordförande
Malin Sundberg (S)
Johannes Nilsson Saulo (S)
Per-Jonas Parffa (MP)
Wivi-Anne Mulk (SV)Övriga närvarande: Patrik Sundberg, Samhällsbyggchef
Susanne Zakrisson, Sekreterare
Magnus Lindgren, bygglovshandläggare, Deltar § 127
Ronnie Lindgren, Räddningschef

Tid och plats för justering: 2021-11-09, Kl. 09:00 Kommunhuset Jokkmokk

Paragrafer: § 124 - § 128

Underskrifter:

Sekreterare.....

Susanne Zakrisson

Ordförande.....

Torbjörn Lindgren (S)

Justerande.....

Wivi-Anne Mulk (SV)

ANSLAG / BEVIS

Organ: Samhällsbyggarnämnden

Sammanträdesdatum: 2021-11-04

Datum för anslags
uppsättande: 2021-11-09Datum för anslags
nedtagande: 2021-12-01Förvaringsplats för
protokollet: Kommunhuset Jokkmokk

Underskrift: .....

Susanne Zakrisson
Justerandes signatur

Utdragsbestyrkande

Innehållsförteckning

§ 124

Val av justerare

§ 125

Godkännande av föredragningslistan

§ 126

Inriktning Räddningstjänst

Dnr: 2021:1050

§ 127

Ansökan om strandskyddsdispens för fritidshus, Skabram 1:9 Dnr: 2020:1078

§ 128

Samhällsbyggarnämndens ordförande och avdelningschef informerar

Justerandes signatur

Utdragsbestyrkande

Samhällsbyggarnämnden

2021-11-04

---

§ 124

Val av justerare**Samhällsbyggarnämnden beslutar**

Att till justerare utse:

Wivi-Anne Mulk (SV)

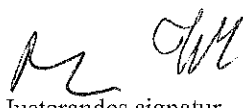
Ärendet

Justering från dagens sammanträde äger rum

Datum: 2021-11-09

Kl: 09:00

Kommunhuset Jokkmokk

Justerandes signatur

Utdragsbestyrkande

Samhällsbyggarnämnden

2021-11-04

---

§ 125

Godkännande av föredragningslista**Samhällsbyggarnämnden beslutar**

Att godkänna utsänd föredragningslista

Föredragningslista läses för godkännande

Justerandes signatur

Utdragsbestyrkande

Samhällsbyggarnämnden

2021-11-04

§ 126

Dnr 2021:1050

Inriktning Räddningstjänst**Samhällsbyggarnämnden beslutar:**

Besparing 2850 tkr (2022 1700 tkr)

- Att ta fram ett nytt handlingsprogram för 2022 och framåt
- Att inriktningen ska vara att inrätta ett räddningsvärn i Porjus (Besparing 1 300 tkr)
- Att inriktningen ska vara att inrätta ett räddningsvärn i Vuollerim (Besparing 2 100 tkr)
- Utöka bemanningen i Jokkmokk med 1 brandman från år 2023 (kostnad 450 tkr helår)
- Att inrätta ett fullutrustat lättare fordon i Jokkmokk för att snabbare nå ut till händelser utanför Jokkmokks tätort från 2023. (Kostnad ca 100 tkr helår)
- Att 100 tkr behöver tillskjutas till Räddningstjänsten för 2022 från övriga verksamheter inom avdelningen.
- Att samråda med berörda myndigheter och kommuner i framtagningen av nytt handlingsprogram.
- Att göra en risk- och konsekvensanalys av påverkan på arbetsmiljön
- Att förhandla med de fackliga organisationerna.

Ärendet

Avdelningschef samt Räddningschef överlämnar till Samhällsbyggarnämnden alternativ till beslut för att nå en budget i balans för 2022 och 2023:

Alternativ 1: Besparing 2 200 tkr (2022 1 100 tkr)

- Att ta fram ett nytt handlingsprogram för 2022 och framåt
- Att inriktningen ska vara att inrätta ett räddningsvärn i Porjus (Besparing 1 300 tkr)
- Att inriktningen ska vara att gå ner i bemanning i Vuollerim till 1 + 2 (Besparing 900 tkr)
- Att 700 tkr behöver tillskjutas till Räddningstjänsten för 2022 och 400 tkr för 2023 från övriga verksamheter inom avdelningen.

Justerandes signatur

Utdragsbestyrkande

Alternativ 2: Besparing 2 600 tkr (2022 1 300 tkr)

- Att ta fram ett nytt handlingsprogram för 2022 och framåt
- Att inriktningen ska vara att ingen räddningsverksamhet ska finnas i Porjus (Besparing 1 700 tkr)
- Att inriktningen ska vara att gå ner i bemanning i Vuollerim till 1 + 2 (Besparing 900 tkr)
- Att 500 tkr behöver tillskjutas till Räddningstjänsten för 2022 från övriga verksamheter inom avdelningen.

Alternativ 3: Besparing 2 750 tkr (2022 1 375 tkr)

- Att ta fram ett nytt handlingsprogram för 2022 och framåt
- Att inriktningen ska vara att inrätta ett räddningsvårn i Porjus (Besparing 1 300 tkr)
- Att inriktningen ska vara att gå ner i bemanning i Vuollerim till 0+2 (Besparing 1450 tkr)
- Att 425 tkr behöver tillskjutas till Räddningstjänsten för 2022 från övriga verksamheter inom avdelningen.

Alternativ 4: Besparing 2850 tkr (2022 1700 tkr)

- Att ta fram ett nytt handlingsprogram för 2022 och framåt
- Att inriktningen ska vara att inrätta ett räddningsvårn i Porjus (Besparing 1 300 tkr)
- Att inriktningen ska vara att inrätta ett räddningsvårn i Vuollerim (Besparing 2 100 tkr)
- Utöka bemanningen i Jokkmokk med 1 brandman från år 2023 (kostnad 450 tkr helår)
- Att inrätta ett fullutrustat lättare fordon i Jokkmokk för att snabbare nå ut till händelser utanför Jokkmokks tätort från 2023. (Kostnad ca 100 tkr helår)
- Att 100 tkr behöver tillskjutas till Räddningstjänsten för 2022 från övriga verksamheter inom avdelningen.

Alternativ 5: Besparing 3 300 tkr (2022 1 700 tkr)

- Att ta fram ett nytt handlingsprogram för 2022 och framåt
- Att inriktningen ska vara att inrätta ett räddningsvårn i Porjus (Besparing 1 300 tkr)
- Att inriktningen ska vara att inrätta ett räddningsvårn i Vuollerim (Besparing 2 100 tkr)
- Att inrätta ett fullutrustat lättare fordon i Jokkmokk för att snabbare nå ut till händelser utanför Jokkmokks tätort från 2023. (Kostnad ca 100 tkr helår)

Justerandes signatur

Utdragsbestyrkande

- Att 100 tkr behöver tillskjutas till Räddningstjänsten för 2022 från övriga verksamheter inom avdelningen.

I varje alternativ ingår:

- Att samråda med berörda myndigheter och kommuner i framtagningen av nytt handlingsprogram.
- Att göra en risk- och konsekvensanalys av påverkan på arbetsmiljön
- Att förhandla med de fackliga organisationerna.

Bakgrund

Samhällsbyggarnämnden beslutar 2021-06-17 att ge i uppdrag till räddningschef Ronnie Lindberg att då kommunfullmäktige har antagit budgetramar för 2022 se över vilka konsekvenser detta får för räddningstjänstens verksamhet. Detta då Vattenfallsavtalet upphör 22-05-31.

Inriktningen på uppdraget ska vara att se vilka konsekvenser det medför att inte ha någon räddningstjänstverksamhet i Porjus alternativt Räddningsvärn, samt se över möjligheterna att gå ned i bemanning i Vuollerim till 1+2 alternativt Räddningsvärn. Utredningen ska grunda sig på ekonomiska och medborgerliga alternativ samt handlingsförmåga för Räddningstjänsten totalt.

Räddningschefen redovisade ekonomiska och verksamhetsmässiga konsekvenser till följd av förändringar i räddningsverksamheten i Jokkmokks kommun vid nämndens möte 2021-10-14. (Bilaga 1)

Budgetramarna som antagits innebär att räddningstjänsten inte får kompensation för kostnadsökningar eller att avtalet med Vattenfall upphör, vilket i praktiken innebär att det behöver sparas cirka 1,8 miljoner 2022 och 2,6 miljoner 2023.

Vid budgetberedningen i mars framfördes kostnadshöjningarna inom nämnden, en av punkterna var räddningstjänstverksamheten och vilka kostnadsökningar som det innebär när Vattenfall sagt upp avtalet.

I kommunfullmäktiges beslut om ramar för 2022 - 2023 så har inte samhällsbyggnadsnämnden fått höjd ram till följd av de kostnadsökningar som framfördes under budgetberedningen. Detta medför att nämnden behöver ta beslut som medför att nämnden kan nå en budget i balans för 2022 samt att ambitionsnivån i räddningstjänstens verksamhet motsvarar budgetförutsättningarna.

Efter genomförd konsekvensutredning (bilaga 1) ger räddningschef och avdelningschef samhällsbyggarnämnden följande alternativt till beslut:

Alternativ 1: Besparing 2 200 tkr (2022 1 100 tkr)

- Att ta fram ett nytt handlingsprogram för 2022 och framåt
- Att inriktningen ska vara att inrätta ett räddningsvärn i Porjus (Besparing 1 300 tkr)
- Att inriktningen ska vara att gå ner i bemanning i Vuollerim till 1 + 2 (Besparing 900 tkr)

Justerandes signatur

Utdragsbestyrkande

- Att 700 tkr behöver tillskjutas till Räddningstjänsten för 2022 och 400 tkr för 2023 från övriga verksamheter inom avdelningen.

Alternativ 2: Besparing 2 600 tkr (2022 1 300 tkr)

- Att ta fram ett nytt handlingsprogram för 2022 och framåt
- Att inriktningen ska vara att ingen räddningsverksamhet ska finnas i Porjus (Besparing 1 700 tkr)
- Att inriktningen ska vara att gå ner i bemanning i Vuollerim till 1 + 2 (Besparing 900 tkr)
- Att 500 tkr behöver tillskjutas till Räddningstjänsten för 2022 från övriga verksamheter inom avdelningen.

Alternativ 3: Besparing 2 750 tkr (2022 1 375 tkr)

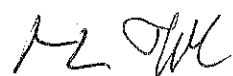
- Att ta fram ett nytt handlingsprogram för 2022 och framåt
- Att inriktningen ska vara att inrätta ett räddningsvärn i Porjus (Besparing 1 300 tkr)
- Att inriktningen ska vara att gå ner i bemanning i Vuollerim till 0+2 (Besparing 1450 tkr)
- Att 425 tkr behöver tillskjutas till Räddningstjänsten för 2022 från övriga verksamheter inom avdelningen.

Alternativ 4: Besparing 2850 tkr (2022 1700 tkr)

- Att ta fram ett nytt handlingsprogram för 2022 och framåt
- Att inriktningen ska vara att inrätta ett räddningsvärn i Porjus (Besparing 1 300 tkr)
- Att inriktningen ska vara att inrätta ett räddningsvärn i Vuollerim (Besparing 2 100 tkr)
- Utöka bemanningen i Jokkmokk med 1 brandman från år 2023. (kostnad 450 tkr)
- Att inrätta ett fullutrustat lättare fordon i Jokkmokk för att snabbare nå ut till händelser utanför Jokkmokks tätort från 2023. (Kostnad ca 100 tkr)
- Att 100 tkr behöver tillskjutas till Räddningstjänsten för 2022 från övriga verksamheter inom avdelningen.

Alternativ 5: Besparing 3 300 tkr (2022 1 700 tkr)

- Att ta fram ett nytt handlingsprogram för 2022 och framåt
- Att inriktningen ska vara att inrätta ett räddningsvärn i Porjus (Besparing 1 300 tkr)
- Att inriktningen ska vara att inrätta ett räddningsvärn i Vuollerim (Besparing 2 100 tkr)
- Att inrätta ett fullutrustat lättare fordon i Jokkmokk för att snabbare nå ut till händelser utanför Jokkmokks tätort från 2023.

Justerandes signatur

Utdragsbestyrkande

Samhällsbyggarnämnden

2021-11-04

(Kostnad ca 100 tkr)

- Att 100 tkr behöver tillskjutas till Räddningstjänsten för 2022 från övriga verksamheter inom avdelningen.

I varje alternativ ingår:

- Att samråda med berörda myndigheter och kommuner i framtagningen av nytt handlingsprogram.
- Att göra en risk- och konsekvensanalys av påverkan på arbetsmiljön
- Att förhandla med de fackliga organisationerna.

Ronnie Lindberg
Räddningschef

Patrik Sundberg
Avdelningschef

Justerandes signatur

Utdragsbestyrkande

Samhällsbyggarnämnden

2021-11-04

§ 127

Dnr: 2020:1078

Ansökan om strandskyddsdispens för fritidshus, Skabram 1:9**Samhällsbyggarnämnden beslutar**

Att bevilja strandskyddsdispens enligt 7 kap. 18 b § MB (Miljöbalken). Byggnad ska placeras minst tre meter innanför gräns för tomtplats. Villkor för dispensen är att staket uppförs i tomtplatsgräns, 16 kap 2 § MB.

Bakgrund

Samhällsbyggarnämnden beslutade 2021-05-06, §8, att bevilja strandskyddsdispens för uppförande av fritidshus på fastigheten Skabram 1:9.

Länsstyrelsen beslutade 2021-05-31, Dnr 526-1730-2021, att upphäva och återförvisa beslutet taget av Samhällsbyggarnämnden 2021-05-06.

Huvudsakligt skäl för återförvisandet är att Länsstyrelsen önskar ytterligare motiveringar gällande både hur strandskyddets syften påverkas och av kommunen åberopade särskilda skäl för att få ett tillräckligt underlag för att kunna ta beslut i ärendet.

Ärendet

Inglis Margareta Johansson ansöker om strandskyddsdispens för uppförande av fritidshus på fastigheten Skabram 1:9. Det är en befintlig byggnad på ca 55 kvm byggnadsarea som avses flyttas till platsen, se bilaga 5. Byggnaden kommer att placeras ca 25 meter från strand, med längre avstånd till strand än befintlig fritidsbostad på Skabram 1:3, se situationsplan.

Som särskilt skäl för dispens åberopas att fastigheten kan anses ligga i ett område där lättnader i strandskyddet ger landsbygdsutveckling, ett så kallat LIS-område, 7 kap. MB 18 d §.

Riksintressen och skydd

Området omfattas av riksintresse Rennäring, MB 3:5.

Området omfattas av strandskydd enligt 7 kapitlet i miljöbalken och berörs inte av ett naturvårdsavtal.

Beskrivning av platsen och området

Fastigheten ligger i utkanten av tätorten Jokkmokk i anslutning till sju fastigheter med befintlig bebyggelse. Avståndet till närmaste bostad/fritidsbostad är ca 55 meter. Avståndet till närmaste permanentbostad är ca 90 meter. Se bilaga 1 översiktskarta.

Justerandes signatur

Utdragsbestyrkande

Närområdet sjön Stor-Skabram är lågt exploaterat med bara några fåtal boenden och ett mindre industriområde som sträcker sig till stranden. Se också bilaga 1 Översiktskarta.

Fastigheten är avstyckad för boende men har hittills inte blivit bebyggd. Se bilaga 7, Protokoll Avstyckning Allmänningsskog 1:5 till Skabram 1:9. Fastigheten är glest bevuxen med barrträd och det finns inte några kända höga naturvärden.

Strandområdet bredvid och nedanför fastigheten utgörs av en i huvudsak grusad yta med lite växtlighet, det används av allmänheten och besökare på närliggande camping. I strandområdet finns grillplatser, båtlänning, bastu. Det finns ett befintligt fritidsboende som ligger något tiotal meter från stranden och ytan som används av allmänheten, Skabram 1:3.

På grund av omgivande bebyggelse och aktiviteter i området är området inte värdefullt för rennäringsen.

Bedömning av påverkan på strandskyddets syften, biologiska värden och allmänhetens tillgång till stränder

För området gäller strandskydd intill 100 meter från strandlinjen. Strandskyddet syftar till att långsiktigt trygga förutsättningar för allemansrättslig tillgång till strandområde och bevara goda livsvillkor för djur- och växtliv på land och i vatten enligt 7 kap. 13, 14 §§ Miljöbalken (MB).

Området närmast stranden är utformat och använt på ett sätt som gör att det har låga värden för växt- och djurliv. Den obebbyggda fastigheten har inga höga naturvärden som kan skadas.

Närområdet längs stranden är etablerat som en utflyktsplats som används av det rörliga friluftslivet. Det är anordnat på ett sådant sätt med grillplatser mm att det är tydligt att det är allemansrättsligt tillgängligt.

Kommunen har i sin gällande LIS-plan från 2014 angett att i områden som är viktiga för det rörliga friluftslivet bör avståndet mellan strand och byggnad vara 40-50 meter. Fastighetens läge mellan väg och strand gör att det avståndet inte kan hållas utan att byggnaderna kommer för nära vägen. För att säkerställa att allmänheten fortsatt har en god tillgänglighet till strandområdet är dispensen förenad med villkoret att staket ska byggas i tomtplatsgränsen. Utifrån villkoret om staket och förhållandena på platsen bedömer samhällsbyggnadsnämnden att ett fritidsboende som placeras med större avstånd till strand jämfört med det befintliga fritidsboendet endast marginellt påverkar tillgängligheten till strandområdet och får därmed endast försumbar påverkan på det rörliga friluftslivet.

Justerandes signatur

Utdragsbestyrkande

Bedömning om en eventuell inskränkning av den enskildes rätt

Enligt 7 kap. 25 § MB ska vid prövning av frågor om skydd av områden enligt detta kapitel, hänsyn tas även till enskilda intressen. En inskränkning i enskilds rätt att använda mark eller vatten som grundas på skyddsbestämmelse i detta kapitel får därför inte gå längre än vad som krävs för att syftet med skyddet ska tillgodoses.

I miljöbalkens grundläggande hushållsbestämmelser anges i 3 kap. 1 § MB att "mark- och vattenområden skall användas för det eller de ändamål för vilka områdena är mest lämpade..." Denna övergripande bestämmelse ska vara vägledande för det allmännas agerande och för tillämpning av bland annat 7 kap. MB.

I en avvägning mellan allmänna och enskilda intressen representeras de allmänna intressena dels av kommunens arbete för attraktivitet och befolkningsökning genom fler strandnära platser för fritidsboende/boende, dels av behovet att bevara goda förutsättningar för rörligt friluftsliv, växt- och djurliv. Det enskilda intresset representeras av den sökandes önskan om att kunna nyttja sin fastighet som är avstyckad för bostadsändamål. Kommunens bedömning är att i avvägningen mellan negativ påverkan på det rörliga friluftslivet, kommunens önskan om fler attraktiva platser för boende/fritidsboende och den enskildes rätt att använda sin mark så är den negativa påverkan på rörligt friluftsliv acceptabel och dispens kan beviljas.

Hela fastigheten ligger inom strandskyddsområde och för att kunna nyttja den krävs dispens. Att neka dispens anser kommunen är att inskränka på den enskildes rätt mer än vad som krävs för att syftet med skyddet ska tillgodoses och är därmed inte förenligt med 7 kap. 25 § MB.

Särskilt skäl och motivering till landsbygdsutveckling

För att kommunen ska kunna bevilja en dispens från gällande strandskyddslagstiftning krävs att dispensen uppfyller något av de särskilda skäl som anges i Miljöbalken, MB.

7 kap. MB 18 c § Som särskilda skäl vid prövningen av en fråga om upphävande av eller dispens från strandskyddet får man beakta endast om det område som upphävet eller dispensen avser

1. redan har tagits i anspråk på ett sätt som gör att det saknar betydelse för strandskyddets syften,
2. genom en väg, järnväg, bebyggelse, verksamhet eller annan exploatering är väl avskilt från området närmast strandlinjen,
3. behövs för en anläggning som för sin funktion måste ligga vid vattnet och behovet inte kan tillgodoses utanför området,
4. behövs för att utvidga en pågående verksamhet och utvidgningen inte kangeromförs utanför området,

Justerandes signatur

Utdragsbestyrkande

5. *behöver tas i anspråk för att tillgodose ett angeläget allmänt intresse som inte kan tillgodoses utanför området, eller*
6. *behöver tas i anspråk för att tillgodose ett annat mycket angeläget intresse.*

7 kap. MB 18 d § Som särskilda skäl vid prövningen av en fråga om upphävande av eller dispens från strandskyddet inom ett område för landsbygdsutveckling i strandnära lägen får man också beakta om ett strandnära läge för en byggnad, verksamhet, anläggning eller åtgärd bidrar till utvecklingen av landsbygden. Om prövningen gäller en dispens för att uppföra enstaka en- eller tvåbostadshus medtillhörande komplementbyggnader och andra åtgärder får man i stället beakta om huset eller husen avses att uppföras i anslutning till ett befintligt bostadshus. Lag (2009:532).

18 e § Med område för landsbygdsutveckling i strandnära lägen avses vid tillämpningen av 18 d § ett område som

1. är lämpligt för utvecklingen av landsbygden,
2. är av ett sådant slag och har en så begränsad omfattning att strandskyddets syften fortfarande tillgodoses långsiktigt,
3. endast har en liten betydelse för att tillgodose strandskyddets syften,
  - a) i eller i närheten av tätorter,
  - b) i ett kust- eller kustskärgårdsområde från Forsmark till Klockestrand vid Ångermanälven eller från Skataudden vid Näskefjärden till gränsen mot Finland,
  - c) på Gotland, eller
  - d) vid Väneren, Vättern, Mälaren, Siljan, Orsasjön, Skattungen, Oresjön eller Oreälven mellan Orsasjön och Skattungen, om det råder stor efterfrågan på mark för bebyggelse i området, och
4. inte är ett kust- eller kustskärgårdsområde från gränsen mot Norge till Forsmark, utmed Ölands kust eller i Ångermanland från Klockestrand vid Ångermanälven till Skataudden vid Näskefjärden.

I detta ärende anser kommunen att området för sökt dispens uppfyller förutsättningarna för att kunna nyttja det särskilda skälet i 7 kap. MB 18 d § även om området inte är utpekad som område för landsbygdsutveckling i strandnära läge, LIS-område, i en översiktsplan.

Justerandes signatur

Utdragsbestyrkande

Motiv till LIS-område och kommunens översiktsplanering

Jokkmokks kommun är en av Sveriges till ytan största, 19 334 km², och till befolkningen minsta med 4 800 invånare. Ett av de största samhällsproblemen är en åldrande och minskande befolkning. Exploateringsstrycket är lågt.

Jokkmokk har lägst exploateringsgrad av alla strandtyper i jämförelse med övriga Sverige, 1,4 %. Olika källor anger olika längd på den sammanlagda strandlinjen men den är mellan 15 000 och 21 000 km vilket ger cirka 4 km strandlinje/ invånare. Stockholm har 0,2 m strandlinje/invånare. Kommunen är ett typexempel på varför lagstiftningen med differentierat strandskydd tillkom.

I den aktualiserade LIS-planen som förväntas antas i november 2021 finns följande avsnitt:

FÖRVÄNTAD OMFATTNING/ ÖVERSIKTLIG EFFEKTANALYS

När det gäller bebyggelse för permanentboende tror kommunen att dessa främst kommer att byggas i attraktiva lägen nära tätorterna. Med tanke på den nedåtgående befolkningstrenden i kommunen förväntas det inte bli någon omfattande nybyggnation.

För ny fritidshusbebyggelse tror kommunen att det främst handlar om kompletteringar i områden där det redan finns fritidshusbebyggelse.

Enligt SCB har Jokkmokk totalt 15 226 km strandlinje. Enligt Fastighetskartan har Jokkmokk totalt 21 634 km strandlinje. I LIS-planen från 2014 är 75 km strandlinje angiven som LIS-områden. I denna plan bedöms strandlinjen bli ca 50 km.

Totalt 125 km utpekad strandlinje för LIS-områden, 0,8 % av kommunens totala strandlinje.

Sedan 2014 har något tiotal dispenser getts med LIS-motiv. En rimlig bedömning kan vara att inom 10 år har högst 40 dispenser getts med LIS-motiv. Om varje dispens omfattar i snitt 40 m strand kommer 1,6 km strand att vara ianspråktagen 2029, 0,01% av totala strandlinjen.

Om omfattningen skulle öka mer än kommunen tycker lämpligt kan områden plockas bort vid nästa översyn av LIS-planen.

Med den storlek och glesthet kommunen har är det inte möjligt att peka ut alla platser med likvärdiga förutsättningar som LIS-områden. Det är också mycket svårt att förutse exakt var efterfrågan kommer att ske. Både den gällande och den aktualiserade LIS-planen har en tydligt redovisad strategi med stråk och platser där lättnader i strandskyddet förväntas bidra till landsbygdsutveckling, se bilagor 9–10. Den sökta platsen, en förtätning som stärker centralorten, skulle ha varit utpekad som LIS-område om det funnits praktiska/ekonomiska möjligheter att detaljstudera hela kommunen och peka ut alla områden som är likvärdiga de områden som pekats ut och godkänts av länsstyrelsen.

Justerandes signatur

Utdragsbestyrkande

Samhällsbyggarnämnden

2021-11-04

Utdrag ur lagkommentaren till 3 kap. 5 § PBL

"Som tidigare har nämnts föreskrivs det i 7 kap. 18 e § andra stycket miljöbalken att en översiktsplan enligt 3 kap. 1 § PBL ska ge vägledning vid bedömningen av om en plats ligger inom ett område för landsbygdsutveckling i strandnära lägen. Den bestämmelsen kan uppfattas så att vägledning av översiktsplanen är en nödvändig förutsättning för att bestämmelserna om lättnader i fråga om strandskyddet ska kunna tillämpas. En sådan tolkning synes dock inte stå i god överensstämmelse med bestämmelsen i 3 § i förevarande kapitel att översiktsplanen inte är bindande. Enligt regeringen (prop. 2008/09:119 s. 58) är den tolkningen inte heller avsedd. Det ska vara möjligt att, även om det inte finns någon redovisning i översiktsplanen, i det enskilda fallet avgöra om en sökt åtgärd avser en plats som ligger inom ett sådant område där vissa lättnader i strandskyddet kan medges.

För en tillräckligt omsorgsfull bedömning i ett sådant fall bör det enligt regeringen dock finnas något slags policydokument, förankrat hos länsstyrelsen, som anger riktlinjer för vad som är områden för landsbygdsutveckling i strandnära lägen.

Sammanfattningsvis konstaterar regeringen emellertid att det, i avsaknad av en slutförd översiktsplanering, i vissa fall inte kommer att vara möjligt eller meningsfullt att tillämpa reglerna om landsbygdsutveckling i strandnära lägen. Enligt regeringen får ett ärende då prövas med tillämpning av de regler som i övrigt anger förutsättningarna för att upphäva eller ge dispens från strandskyddet (prop. 2008/09:119 s. 58 f.)."

Prop. 2008/09:119 s. 107-108: "Det bör inte ställas orimligt höga krav på utredning som visar att åtgärden långsiktigt bidrar till utvecklingen av landsbygden. En övergripande bedömning får göras av hur den planerade åtgärden kan bidra till ökad ekonomisk aktivitet på orten eller i bygden på längre sikt. Det bör inte vara ett tillräckligt skäl för en dispens att uppförandet av en ny bebyggelse eller en åtgärd tillfälligt skapar arbetstillfällen på orten eller i bygden.

I andra meningen anges i fråga om dispenser för enstaka en- och två- bostadshus ett undantag från bestämmelsen i första meningen. I ett sådant fall gäller att man vid prövningen av om det finns särskilda skäl i stället får beakta om huset eller husen avses att uppföras i anslutning till ett befintligt bostadshus. Den lättnad som gäller vid prövningen av vad som är särskilda skäl för en dispens gäller även för komplementbyggnader eller åtgärder som hör till huvudbyggnaden. Bestämmelsen får tillämpas endast inom områden för landsbygdsutveckling i strandnära lägen. Trots detta får man alltså vid dispensprövningen inte beakta om ett strandnära läge för ett en- eller tvåbostadshus bidrar till utvecklingen av landsbygden, även om det skulle vara möjligt att visa det."

Prop 2008/09:119 s 110: "Avsikten är att kommunen på ett väl avvägt sätt ska redovisa sådana begränsade områden där lättnader i strandskyddet kan godtas i syfte att bidra till en utveckling av landsbygden. Vad en begränsning närmare

Justerandes signatur

Utdragsbestyrkande

innebär kan skilja sig mellan olika kommuner. Hänsyn får tas till bl.a. hur mycket stränder som finns i kommunen, vilka naturvårdsvärden som finns i strandskyddsområdena, hur stor del av dessa som redan är bebyggda, vilka områden som bedöms ha störst effekt på landsbygdens utveckling, hur terrängförhållandena är samt hur stor negativ påverkan som ett bedömt ianspråktagande av områdena på lång sikt kan ha på strandskyddets syften.”

I den gällande LIS-planen från 2014 finns vad som kan ses som kommunens policydokument enligt ovan.

Utdrag från gällande LIS-plan sidan 6:

”Det är inte möjligt att förutse alla framtida möjliga utvecklingsprojekt under planeringsprocessen och att uppdatera en översiktsplan tar mycket tid och resurser i anspråk. Ett sätt att hantera det och kunna vara flexibel har diskuterats i den länstäckande grupp som samarbetat för att samordna LIS- planering och riktlinjer för dispensgivning.

I utpekandet av LIS-områden tas kriterier och förutsättningar fram för att säkerställa planens mål och lagens syfte.”

Utdrag från gällande LIS-plan sidan 14:

”Sammanfattning av kriterier för landsbygdsutveckling i Jokkmokk

- nya bostäder på pendlingsavstånd till Porjus, Jokkmokk och Vuollerim är landsbygdsutveckling då det stärker underlaget för offentlig och kommersiell service
- nya bostäder/fritidsbostäder i anslutning till utpekade turiststråk och områden är landsbygds-utveckling eftersom en koncentrerad expansion ger goda förutsättningar för offentlig och kommersiell service
- ny verksamhet för turism och besöksnäring är landsbygdsutveckling
- nya byggnader för rennäringens bevarande och utveckling är landsbygdsutveckling
- etableringar för befintligt och framtida näringsliv är landsbygdsutveckling”

Att området för sökt dispens ligger i tätorten Jokkmokk innebär att denna får ett ökat underlag för befintlig service.

Från länsstyrelsens samrådsyttrande:

”Den redovisade handlingen består i princip av två delar fördelade på 6 kapitel. Dels en allmänt hållen textdel med bakgrund och förutsättningar, dels en del där kommunen redovisar vilka områden som kommunen bedömer som lämpliga för LIS.

Justerandes signatur

Utdragsbestyrkande

I de allmänna avsnitten redovisas bl.a. vad LIS innebär, kommunens syn och ställningstagande när det gäller principer för utpekande av områden, samt även en redovisning av innebörden av gällande strandskyddslagstiftning. Det framgår även hur frågan om LIS förhåller sig till den kommuntäckande översiktsplanen, till regional utveckling och tillväxt, samt hur kommunen ser på LIS i förhållande till angränsande kommuner (mellankommunala frågor).

Länsstyrelsen anser att de inledande avsnitten i huvudsak ger en god bild av LIS-problematiken och vilka möjligheter som lagstiftningen ger för strandnära bebyggelse, samt kommunens syn på vilka kriterier som bör vara utgångspunkten för LIS i Jokkmokk."

Från länsstyrelsens granskningsyttrande:

"Tillämpning av LIS-bestämmelserna utanför antagna LIS-områden

Länsstyrelsen anser att kommunens uppfattning att det skall vara möjligt att med stöd av LIS-kriterierna också pröva andra områden än dem som föreslås i planen endast kan tillämpas i undantagsfall. Att pröva en lokalisering med hänvisning till LIS utanför utpekade och utredda LIS-områden (med stöd av översiktsplanens kriterier och avväganden) bör alltså vara inriktad för att underlätta tillkomsten av en verksamhet, anläggning eller åtgärd som, efter prövning, tydligt kommer att ha långsiktigt positiva effekter för landsbygdsutvecklingen i kommunen."

Jokkmokks kommun ser inte att länsstyrelsen motsätter sig kriterierna för LIS-områden utan bara att länsstyrelsen anser att de endast bör tillämpas för vissa verksamheter, anläggningar eller åtgärder utanför områden utpekade i LIS-planen.

Kriterierna/policydokumentet kan därför anses vara förankrat hos länsstyrelsen. Resonemanget gäller även som förtydligande enligt prop. 2008/09:119 sid 58-59.

Jokkmokks kommun anser utifrån resonemanget ovan att området för sökt dispens är att betrakta som ett LIS-område.

Grannehörande

Berörda samebyar och närliggande fastighetsägare har haft tillfälle att yttra sig. Endast en fastighetsägare, Hanz de Waard, ägare till Skabram stugby, har inkommit med synpunkter. Han är emot att dispens beviljas och anser att LIS-skäl ska användas för allmänna intressen och inte för en enskild persons intressen. En dispens skulle dessutom störa turistutvecklingen i Jokkmokk. Han hänvisar också till att kommunen i sin LIS-plan från 2014 anger att det för platser viktiga för rörligt friluftsliv är olämpligt med ett mindre avstånd än 40 meter mellan huvudbyggnad och strand. Han anser också att ansökan saknar ritningar, skala, mått.

Justerandes signatur

Utdragsbestyrkande

Som tidigare beskrivits anser kommunen att möjligheten att bygga strandnära i områden inom pendlingsavstånd från tätorten och större byar/tätorter bidrar till landsbygdsutveckling och därmed är ett allmänt intresse. I detta ärende ska också hänsyn tas till inskränkning i enskilds rätt att nyttja sin fastighet avstyckad för bostadsändamål. Med villkoret att staket ska uppföras i tomtplatsgräns anser kommunen att påverkan på besöksnäringen är försumbar och att strandskyddets syften inte påverkas. I en dispensprövning krävs inte samma nivå på ritningsunderlag som i ett eventuellt efterföljande bygglov. Underlaget ska ge information om användning, storlek, placering och utförande av fönster eller annat som kan ha en påverkan på strandskyddets syften och eventuella närboende. Kommunen anser att underlaget är tillräckligt för prövning av dispensen.

Sammanfattning och bedömning för beslut

Utifrån lagkommentarer, propositioner, dom i Mark- och miljööverdomstolen, MÖD M 6346-20, Länsstyrelsens granskningsyttrande, besked från Naturvårdsverket mm, se bilaga 8, är det tydligt att lagstiftningen ger utrymme för att använda LIS-motiv som särskilt skäl till dispens utan att platsen för sökt dispens ligger i ett område som är utpekad i en översiktsplan.

För att bevilja dispens för enstaka boende/fritidsbostad med det särskilda skälet enligt 7 kap. MB 18 d § krävs

- Att området är att betrakta som ett LIS-område.
  - Kommunen anser att eftersom det uppfyller kriterier/policydokument för LIS-områden i gällande LIS-plan som Länsstyrelsen inte haft invändningar emot, så kan området ses som ett LIS-område. Det ligger dessutom i utkanten av tätorten Jokkmokk som har mest utbud av service och där fler boenden ger en tydlig effekt på landsbygdsutveckling.
- Att samtliga kriterier i 7 kap. MB 18 e § är uppfyllda.
  - Kommunen anser att kriterierna är uppfyllda
- Att området är utrett på minst samma nivå som de områden som är antagna i gällande LIS-plan och att hänsyn tagits enligt vad som beskrivits i I prop 2008/09:119 s 110
  - I avsnitten *Beskrivning av platsen och området* och *Bedömning av påverkan på strandskyddets syften, biologiska värden och allmänhetens tillgång till stränder* samt i bilagor 3 och 6 redovisas detta.
- Att åtgärden innebär en högst försumbar påverkan på strandskyddets syften
  - Sammantaget finns så stora strandområden och så liten förväntad framtida exploatering att denna dispens har en högst försumbar påverkan på strandskyddets syften

Justerandes signatur

Utdragsbestyrkande

- Att dispensen uppfyller villkoret att byggnaden för boende avses uppföras i anslutning till befintligt bostadshus
- Att grundvillkoren för dispens kan säkerställas, långsiktigt tryggade förutsättningar för allemansrättslig tillgång till strandområde och bevarande av goda livsvillkor för djur- och växtliv på land och i vatten
- Att fri passage längs med stranden enligt 7 kap. 18 f § MB kan säkerställas, se situationsplan och foton i bilaga 4.

Sökt dispens uppfyller samtliga villkor och beviljas därför.

Platsen bedöms som lämplig för sökt ändamål, i enlighet med gällande översiktsplan, 2 kap. 1 § PBL och 3 kap. MB.

Tomtplatsen sätts till 700 kvm och avgränsas till 25 meter från strand, 7 kap. 18 f § MB. Byggnad/byggnader placeras minst tre meter innanför tomplatsavgränsning.

Villkor

Villkor för dispensen är att staket uppförs i tomtplatsgräns, 16 kap 2 § MB.

Upplysningar

Bygglov behövs för uppförande av fritidshus (9 kap. 2 § Plan- och bygglagen).

I en bygglovsprövning ska särskilt beaktas att byggnadens och tomtens utformning ger så liten avhållande effekt som möjligt. Det är också viktigt att i detta dispensbeslut informera om att det inom strandskyddsområde är förbjudet att fälla mer än ett fåtal träd och att fastigheten utanför angiven tomtplats inte får anordnas så att den upplevs privatiserad. Det innebär bland annat att utemöbler, grillplats, altan eller liknande inte får anordnas utanför angiven tomtplats. Gräsmattor, planteringar eller liknande får inte heller anordnas utanför tomtplatsen.

Detta beslut kan komma att överklagas till Länsstyrelsen i Norrbotten, se bilaga. Länsstyrelsen kan överpröva beslutet. Sökanden ska avvakta utgången av tiden för överklagande och överprövning innan åtgärder påbörjas. Tiden för beslut om en eventuell överprövning – tre veckor - räknas från den dag då kommunens dispensbeslut inkommer till Länsstyrelsen.

En dispens från strandskyddet upphör att gälla om den åtgärd som dispensen avser inte har påbörjats inom två år eller inte ha avslutats inom fem år från den dag då dispensbeslutet vann laga kraft. (7 kap. 18 h § MB).

Justerandes signatur

Utdragsbestyrkande

Samhällsbyggarnämnden

2021-11-04

Avgift

Avgiften för strandskyddsdispensen togs ut av Nämnd 2021-01-28.

Handlingar som ingår i beslutet

Ansökan, inkommen 2020-12-11
Situationsplan skala 1:1000

- Bilaga 1 Översiktskarta
- Bilaga 2 Tomtplatsavgränsning
- Bilaga 3 Beskrivning av Skabram 1:9
- Bilaga 4 Foton av området och platsen
- Bilaga 5 Byggnad, foto på byggnad som ska flyttas
- Bilaga 6 LIS-beskrivning
- Bilaga 7 Protokoll Avstyckning Allmänningsskog 1:5 till Skabram 1:9
- Bilaga 8 Mail Naturvårdsverket
- Bilaga 9 Utdrag LIS-plan 2014
- Bilaga 10 Utdrag LIS-plan 2021

Expediering:

Kopia till:
Sökanden, Länsstyrelsen
Norrbotten, Akten

Ärendets beredning

Tjänsteskrivelse från bygglovshandläggare Magnus E Lindgren.

Beslutet kan överklagas

Om du vill överklaga beslutet ska du göra det skriftligen. Det underskrivna brevetska skickas till Jokkmokks Kommun, Samhällsbyggnad, 962 85 Jokkmokk.

Brevet måste ha inkommit till Jokkmokks kommun inom tre veckor från den dag då den som klagat fått tagit del av beslutet. Jokkmokks kommun skickar därefter överklagandet för prövning till Länsstyrelsen.

I brevet ska du ange vilket beslut som överklagas och hur och varför du vill att beslutet ska ändras. Uppge också namn, adress och telefonnummer.

Justerandes signatur

Utdragsbestyrkande

JOKKMOKKS KOMMUN**SAMMANTRÄDESPROTOKOLL**

Sammanträdesdatum

Samhällsbyggarnämnden2021-11-04

---

§ 128

Samhällsbyggarnämndens ordförande och avdelningschef informerar
Justerandes signatur

Utdragsbestyrkande